

A Magyar Nemzeti Bank 10/2018. (II.27.) számú ajánlása a magas nem teljesítő kitettség állományok leépítéséről

I. Az ajánlás célja és hatálya

A nem teljesítő kitettségek magas aránya súlyos terhet jelent a magyar pénzügyi közvetítőrendszer számára, amely negatív hatással van a hitelezési tevékenységre, valamint a hitelezők kitettségére, és hosszantartó bizonytalanságot eredményez mind a hitelezők, mind az adósok számára.

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) kiemelt célja, hogy hozzájáruljon a nem teljesítő kitettségek részarányának csökkentéséhez, egyben megakadályozza a jövőben hasonló méretű, illetve összetételű portfólió ismételt felépülését.

A nem teljesítő kitettségek kezelésének egy-egy speciális témakörét illetően az MNB már eddig is több felügyeleti szabályozó eszközt és jogszabályt megjelentetett, kihirdetett, illetve az elvart alkalmazás kezdő időpontját a jelen ajánlásához igazodóan meghatározva tesz közzé:

- a fizetési késedelembe esett lakossági jelzáloghitelek helyreállításáról szóló 1/2016. (III. 11.) MNB ajánlás,
- az együttesen finanszírozott vállalati adósokkal szembeni követelések megegyezésen alapuló átstrukturálási folyamatáról szóló 6/2017. (V. 30.) MNB ajánlás (a továbbiakban: 6/2017. (V. 30.) MNB ajánlás),
- a nem teljesítő kitettségre és az átstrukturált követelésre vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet (a továbbiakban: 39/2016. MNB (X. 11.) MNB rendelet),
- a speciális hitelezési kitettségek és a spekulatív ingatlanfinanszírozás definiálásáról szóló 10/2017. (VIII. 8.) MNB ajánlás,
- a hitelkockázat méréséről, kezeléséről és kontrolljáról szóló 11/2017. (XI. 6.) MNB ajánlás,
- az ingatlanfinanszírozási projekt hitelek értékeléséről és kezelésének egyes kérdéseiről szóló 12/2018. (II.27.) MNB ajánlás.

Jelen ajánlás ezeket a felügyeleti szabályozó eszközöket nem írja felül, csupán kiegészíti a nem teljesítő kitettségek kezelését illető további témakörökben.

Az ajánlásban foglalt elvárások jelentős részben építenek az Európai Központi Bank 2017 márciusában megjelentett, a nem teljesítő kitettségek kezelésével foglalkozó útmutatásaira¹, különösen annak 2. és 3. fejezetére.

---

¹ Guidance to banks on non-performing loans, <https://www.bankingsupervision.europa.eu/legalframework/publiccons/pdf/npl/comparison.en.pdf>

Jelen ajánlás címzettjei a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) hatálya alá tartozó, a jelen ajánlás 1. d) pontja szerinti magas nem teljesítő kitettség aránnyal rendelkező magyarországi székhelyű hitelintézetek (a továbbiakban: hitelintézet).

Az MNB ezen túlmenően más pénzügyi intézmények (különös tekintettel a jelen ajánlás 1. c) pontjában meghatározott nem teljesítő kitettség arányt el nem érő hitelintézetekre, a hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozásokra, a külföldi hitelintézetek magyarországi fióktelepére és a pénzügyi vállalkozásokra) számára is javasolja – „best effort” alapon – a legjobb gyakorlatnak tekinthető, a nem teljesítő kitettség állományok leépítését és esetleges újbóli felépülésének megakadályozását célzó elvárások alkalmazását.

A jelen ajánlás témájával összefüggő szabályrendszert különösen, de nem kizárólagosan az ágazati jogszabályok tartalmazzák.

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettjei a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban természetesen továbbra is kötelesek.

Az ajánlásban foglaltak összhangban állnak a pénzügyi szervezetek működésének európai kereteit meghatározó előírásokkal.

II. Fogalmak

1. Jelen ajánlás alkalmazásában

a) *ágazati jogszabályok:*

aa) a Hpt.,

ab) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (CRR), és

ac) a 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet,

b) *jogszabályon alapuló adósságrendezési eljárás:* a 6/2017. (V. 30.) MNB ajánlás 1.9. pontja szerinti eljárás,

c) *magas nem teljesítő kitettség arány:* a nem teljesítő kitettségek a 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet 2. § (1) bekezdésében meghatározott kitettségek összegéhez viszonyított 10%-ot meghaladó aránya,

d) *magas nem teljesítő kitettség aránnyal rendelkező hitelintézet:* az a hitelintézet, amelynél:

da) tárgyév december 31-én a CRR szerinti értelemben vett lakossági vagy vállalati portfóliószegmens valamelyike magas nem teljesítő kitettség arányú,

- db) az üzleti modell vizsgálata alapján az MNB megítélése szerint a CRR szerinti értelemben vett lakossági vagy vállalati portfóliószegmens valamelyikében a nem teljesítő kitettség állományok tapasztalható emelkedésére tekintettel fennáll a veszélye magas nem teljesítő kitettség arány kialakulásának,
- e) *nem teljesítő kitettség*: a 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti kitettség,
- f) *NPL stratégia*: a nem teljesítő kitettség állomány csökkentésének stratégiai célkitűzéseit rögzítő dokumentum.

III. Általános elvárások

2. Az 1. c) pontban meghatározott arányt a hitelintézet a vonatkozó adatszolgáltatási előírások² figyelembevételével számítja ki.
3. A hitelintézet az ajánlásban foglalt felügyeleti elvárásokat az alkalmazott üzleti modell jellegével, továbbá a hitelintézet, illetve csoport által folytatott szolgáltatási tevékenységek sajátosságaival – beleértve a szervezeti formából adódó jellemzőket is –, kiterjedtségével és összetettségével, kockázati profiljával, a hitelkockázati kitettségének mértékével, valamint a nem teljesítő kitettség arányával összhangban alkalmazza, a hitelkockázat méréséről, kezeléséről és kontrolljáról szóló MNB ajánlás általános keretein belül.
4. Az MNB az ajánlás alkalmazását egyedi és a CRR első részének II. címében meghatározottak szerinti összevont alapon várja el.

IV. A nem teljesítő kitettség állomány leépítésére vonatkozó stratégia

5. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézet a nem teljesítő kitettség állományának csökkentése érdekében a tárgyévét követő év első negyedévének végéig NPL stratégiát és az NPL stratégia gyakorlati megvalósítását célzó végrehajtási tervet dolgozzon ki, és azt juttassa el az MNB részére.
6. Az MNB az 1. d) pont db) alpontja szerinti hitelintézettől egyedileg kéri NPL stratégia és az annak gyakorlati megvalósítását célzó végrehajtási terv kidolgozását.
7. Az NPL stratégia keretében a 21-22. pontban meghatározottak figyelembevételével a hitelintézet rögzíti, hogy milyen – az üzleti tervezési ciklusával összhangban, 5 évet meg nem haladó mértékben meghatározott – időtávon belül (a továbbiakban: nem teljesítő kitettség csökkentési célkitűzési időszak) a nem teljesítő kitettségei milyen, a nem teljesítő

---

²Az intézmények CRR szerinti felügyeleti adatszolgáltatásáról szóló 680/2014/EU végrehajtási rendelet, illetve a pénz- és hitelpiaci szervezetek által a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló MNB rendelet

kitettség arányának nagyságrendjéhez és eredményességéhez képest elfogadható szintre való csökkentését kívánja elérni.

8. Az MNB elvárása alapján az arányosság 3. pontban megfogalmazott elvének alkalmazása nem jelentheti azt, hogy a hitelintézet az NPL stratégia és az annak gyakorlati megvalósítását célzó végrehajtási terv kidolgozásától teljes mértékben eltekint, csupán a tartalom mélysége és részletezettsége változhat.
9. Elvárt, hogy az NPL stratégia kellően ambiciózus legyen, ugyanakkor tiszta, világos és megvalósítható célokat fogalmazzon meg.
10. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézet NPL stratégiáját és a kapcsolódó végrehajtási tervet az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület hagyja jóvá, továbbá, hogy az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv az NPL stratégiában meghatározott nem teljesítő kitettség csökkentési célkitűzési időszak végéig évente kerüljön felülvizsgálatra, illetve az éves korrekciókat követően az adott évet követő negyedév végéig az MNB részére benyújtásra.
11. Az MNB elvárja, hogy az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv éves felülvizsgálatára gördülő jelleggel kerüljön sor, figyelembevéve a korábban meghatározott célok teljesülését, az NPL stratégia új portfóliószegmensekre való kiterjesztésének szükségességét és a működési környezetben bekövetkezett vagy várható változásokat is, állandónak tekintve ugyanakkor az NPL stratégia készítése során rögzített nem teljesítő kitettség csökkentési célkitűzési időszak záró időpontját, valamint azon portfóliószegmensek tekintetében eredetileg meghatározott nem teljesítő kitettség arány csökkentési, a nem teljesítő kitettség csökkentési célkitűzési időszak végéig elérendő célértékeket, amelyekre a 21. pont alapján az NPL stratégia vonatkozik.
12. Elvárt továbbá, hogy a nem teljesítő kitettség csökkentési célkitűzési időszak elteltével, az adott évet követő negyedév végéig a hitelintézet tájékoztassa az MNB-t az NPL stratégia megvalósulásáról.
13. Amennyiben az NPL stratégiában és a kapcsolódó végrehajtási tervben meghatározott célok a nem teljesítő kitettség csökkentési célkitűzési időszak végéig csak részben teljesültek, de a hitelintézet már nem minősül az 1. d) pont szerinti magas nem teljesítő kitettség aránnyal rendelkező hitelintézetnek, az MNB elvárja az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv felülvizsgálatát (ideértve új nem teljesítő kitettség csökkentési célkitűzési időszak meghatározását is) és a nem teljesítő kitettség állomány csökkentési folyamat annak megfelelő folytatását.
14. Az MNB új NPL stratégia és az annak gyakorlati megvalósítását célzó végrehajtási terv kidolgozását várja el ugyanakkor a hitelintézettől abban az esetben, ha a nem teljesítő

kitettség csökkentési célkitűzési időszak elteltével továbbra is az 1. d) pont szerinti magas nem teljesítő kitettség aránnyal rendelkező hitelintézetnek minősül.

15. Az összevont felügyelet alá tartozó hitelintézettől az MNB csoportszintű NPL stratégia és végrehajtási terv kidolgozását is elvárja. Pénzügyi csoport esetében nem szükséges azonban, hogy a csoporthoz tartozó valamennyi magas nem teljesítő kitettség aránnyal rendelkező hitelintézet az 5. pont szerinti önálló NPL stratégiát és az annak gyakorlati megvalósítását célzó végrehajtási tervet dolgozzon ki, amennyiben az összevont felügyelet alá tartozó hitelintézet által készített csoportszintű NPL stratégia és kapcsolódó végrehajtási terv az érintett intézményekre is lebontásra kerül.

V. Az NPL stratégia meghatározásának és megvalósításának lépései

16. Az MNB elvárása alapján az NPL stratégia meghatározásának és megvalósításának lépései:
- a működési környezet értékelése,
  - az NPL stratégia kidolgozása,
  - az NPL stratégia gyakorlati megvalósítását célzó végrehajtási terv kidolgozása,
  - az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv megvalósítása.

1. A működési környezet értékelése

17. Tekintettel arra, hogy a fennálló és a várható jövőbeli működési feltételek alapvetően meghatározzák egy hitelintézet NPL stratégiáját és a nem teljesítő kitettségek csökkentésére vonatkozó célkitűzéseit, az MNB elvárja, hogy az NPL stratégia meghatározásának és megvalósításának első lépéseként a hitelintézet vizsgálja meg az alábbiakat:
- a nem teljesítő kitettségek hatékony kezelésére és a nem teljesítő kitettségek állományának csökkentésére rendelkezésre álló intézményi kapacitások,
  - külső feltételek és környezet, valamint annak várható változásai,
  - a hitelintézet tőkehelyzetének és várható alakulásának NPL stratégiával való összefüggései.
18. Az MNB elvárja, hogy a nem teljesítő kitettségek hatékony kezelésére és a nem teljesítő kitettségek állományának csökkentésére rendelkezésre álló intézményi kapacitások 17. a) pont szerinti vizsgálata keretében a hitelintézet az erősségek és hiányosságok meghatározása érdekében önértékelést folytasson le az alábbiak tekintetében:
- átfogó jelleggel, a legfontosabb elemeket kiemelve, a nem teljesítő kitettség állomány nagyságrendje és felépülése, ezen belül:
    - portfóliószegmensek szerinti bontásban a nem teljesítő kitettség állományok nagyságrendje és időbeni alakulása,
    - a jelenlegi nem teljesítő kitettség állomány felépülésének részletes elemzése, az

- okok feltárása,
- ac) a nem teljesítő kitettség állományok esetleges további növekedését és csökkenését meghatározó fő tényezők, és
- ad) korrelációk és egyéb összefüggések;
- b) átfogó jelleggel, a legfontosabb elemeket kiemelve, a nem teljesítő kitettségek kezelésére irányuló múltbeli intézkedésekre vonatkozó alábbi információk:
  - ba) a korábban alkalmazott eszközök típusa és jellege, ideértve az átstrukturálást is, és
  - bb) a múltbeli intézkedések hatékonysága;
- c) a rendelkezésre álló működési kapacitások (folyamatok, eszközök, adatminőség, IT, automatizáltság, szakmai kompetenciák, gyakorlat, döntési folyamatok, belső politikák, stb.) a nem teljesítő kitettségek kezelésével összefüggésbe hozható eljárások tekintetében, kitérve többek között a következőkre:
  - ca) korai jelzőrendszer, a nem teljesítő kitettségek előrejelzése, felismerése,
  - cb) átstrukturálás,
  - cc) értékvesztés elszámolás,
  - cd) fedezetértékelés,
  - ce) jogszabályon alapuló adósságrendezési eljárások, és
  - cf) monitoring és jelentési rendszer.

19. A külső feltételek és környezet 17. b) pont szerinti értékelése során a hitelintézet az MNB elvárása alapján többek között kitér az alábbiak értékelésére:

- a) makroökonómiai környezet és annak várható változásai (például ingatlan piaci trendek elemzése),
- b) piaci várakozások, a külső érdekelt felek (például külső hitelminősítők, piaci elemzők) által elvárt nem teljesítő kitettség szintek és fedezettségi arány,
- c) a nem teljesítő kitettségek iránti befektetői kereslet (piaci trendek és dinamikák) az adott piacon,
- d) a nem teljesítő kitettségek másodlagos piacának fejlettsége,
- e) jogi és szabályozási környezet (ideértve a biztosítékok érvényesítésére vonatkozó szabályozást és a fogyasztóvédelmi előírásokat is), és
- f) adózási vonatkozások.

20. A hitelintézet a tőkehelyzete és várható alakulása NPL stratégiával való összefüggésének 17. c) pont szerinti értékelése során az MNB elvárása alapján egyrészt vizsgálja azt, hogy a tőkeállománya és jövedelmezősége a nem teljesítő kitettség állomány csökkentése tekintetében milyen megoldásokat tesz lehetővé, másrészt pedig, hogy az NPL stratégia különböző forgatókönyvek mellett milyen hatást gyakorol a tőkekövetelményére és a bevonandó tőke költségére.

2. Az NPL stratégia kidolgozása

21. Elvárt, hogy az NPL stratégia azon portfóliószegmensekre terjedjen ki, amelyekre tekintettel a hitelintézet az 1. d) pont alapján magas nem teljesítő kitettség aránnyal rendelkező hitelintézetnek minősül.
22. Az MNB elvárja, hogy az NPL stratégiában a hitelintézet a nem teljesítő kitettség állományok csökkentésére vonatkozó céljait különböző dimenziók mentén mátrixszerűen, a következőképpen adja meg:
- a) a hitelintézet egésze és minden olyan portfóliószegmens, amelyre tekintettel a hitelintézet az 1. d) pont alapján magas nem teljesítő kitettség aránnyal rendelkező hitelintézetnek minősül,
  - b) abszolút összegben és százalékos arányban egyaránt,
  - c) a kitettségek bruttó és az értékvesztés összegével csökkentett állományára vetítve,
  - d) időtávonként (rövid-, közép- és hosszútáv),
  - e) a 24. pont szerinti megközelítésekhez és eszközökhöz rendelve.
23. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézet az NPL stratégia részeként a vonatkozó adatszolgáltatási előírásokkal összhangban a 2. melléklet szerinti szerkezetű táblát is állítsa össze, és azt a 10. pontban foglalt elvárásnak megfelelően rendszeresen aktualizálja és juttassa el az MNB részére.
24. Elvárt, hogy az NPL stratégiában a hitelintézet a működési környezet és az azt érintő várható változások felmérésén alapulva meghatározza továbbá, hogy a nem teljesítő kitettség állományok kezelése tekintetében milyen megközelítéssel kíván élni és az egyes megközelítésekben belül milyen eszközöket kíván alkalmazni. Az alkalmazott megközelítés lehet például a következők valamelyike:
- a) az eszközök megtartása (jellemzően átstrukturálási intézkedés alkalmazása mellett),
  - b) aktív portfólió csökkentés (követelés eladás vagy leírás révén),
  - c) a kitettség típusának megváltoztatása (például adósság-tőke vagy adósság-eszköz csere ügylet),
  - d) jogszabályon alapuló adósságrendezési eljárás.
25. Célszerű, ha a nem teljesítő kitettség állományok kezelése érdekében a hitelintézet a megközelítések és eszközök kombinációját alkalmazza, továbbá, ha közép- és hosszútávon más eszközöket részesít előnyben, mint rövidtávon.

3. Az NPL stratégiához kapcsolódó végrehajtási terv kidolgozása

26. Az MNB elvárása alapján az NPL stratégiához kapcsolódó végrehajtási tervben a hitelintézet a 22. pontban rögzített célokhoz rendelve különösen az alábbiakat rögzíti:

- a) a megvalósítandó intézkedések,
- b) az egyes tevékenységekhez és kimenetekhez rendelt felelőségek és jelentési folyamatok (ideértve a hitelbírálati és fedezetértékelési területnek történő visszajelzést is),
- c) a személyi, illetve technikai feltételek,
- d) az infrastrukturális feltételek,
- e) az NPL stratégia megvalósításának költségvonzata részletesen és összesítve.

27. Elvárt, hogy a végrehajtási tervben a hitelintézet szenteljen külön figyelmet az NPL stratégia sikeres megvalósításának jelenleg akadályát jelentő tényezőknek.

4. Az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv megvalósítása

28. Elvárt, hogy az NPL stratégia része legyen a hitelintézet általános üzleti stratégiájának.

29. Az MNB elvárása alapján a hitelintézet üzleti tervének és költségvetésének, kockázati étvágyának, valamint helyreállítási tervének meghatározására, továbbá tőke megfelelésének belső értékelésére (ICAAP) az NPL stratégiával összhangban, illetve azt figyelembevéve kerül sor.

30. Az MNB – az arányosság 3. pontban megfogalmazott elvét szem előtt tartva – elvárja az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv szervezeten belüli megfelelő kommunikálását. Ezzel összefüggésben az MNB fontosnak tartja kiemelni, hogy erre a hitelintézet fektessen különös hangsúlyt abban az esetben, ha az NPL stratégia megvalósítása az üzleti folyamatok tekintetében jelentős változtatásokat tesz szükségessé.

31. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézetnél egyértelműen kerüljenek meghatározásra és dokumentálásra az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv megvalósításával összefüggő folyamatok, eljárások, feladatok, szervezeti rendszer, felelősségi, döntési és ellenőrzési jogkörök.

32. A nem teljesítő kitétség csökkentési célkitűzési időszak elteltét követően sok esetben célszerű a kialakított folyamatok, eljárások, és szervezeti rendszer áttekintése, mellyel összefüggésben jó gyakorlatnak tekinthető, ha a hitelintézet törekszik arra, hogy az elért eredmények alapján tervezett módosítások (például work-out szervezet leépítése) csak olyan mértékűek legyenek, hogy egy, a jövőben esetlegesen újra felépülő nem teljesítő kitétség állomány kezelését a felhalmozódott tapasztalatokon alapulva és már jóval korábbi fázisban lehetővé tegye.

33. Az MNB elvárása alapján az összevont felügyelet alá tartozó hitelintézet a 28-32. pontban foglalt elvárásokat csoportszinten is érvényre juttatja.

VI. Az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület és az ügyvezetés szerepe

34. Elvárt, hogy a hitelintézet irányítási jogkörrel rendelkező vezető testülete:
- a) a hitelintézet nem teljesítő kitettség arányának alakulásával arányos módon szenteljen időt és erőforrást a nem teljesítő kitettségekkel kapcsolatos feladatok ellátására,
  - b) a 10. pontban foglalt elvárással összhangban hagyja jóvá a hitelintézet NPL stratégiáját és az annak gyakorlati megvalósítását célzó végrehajtási tervet, valamint azok módosításait,
  - c) legyen felelős annak biztosításáért, hogy az ügyvezetés megtegye az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv gyakorlati megvalósítása (ideértve a megvalósítás személyi, tárgyi és működési feltételeinek biztosítását is), valamint azok figyelemmel kísérésének és ellenőrzésének kialakítása érdekében szükséges lépéseket,
  - d) határozzon meg az NPL stratégia végrehajtásához kapcsolódó (minőségi és mennyiségi) menedzsment célokat és ösztönzőket,
  - e) hagyja jóvá az NPL stratégia és végrehajtási terv megvalósítását biztosító politikákat, a kapcsolódó belső szabályozás alapelveit, és gondoskodjon azok intézményen belüli kommunikálásáról,
  - f) meghatározott esetekben közvetlenül is vegyen részt a nem teljesítő kitettségekkel kapcsolatos döntéshozatali folyamatban (például előzetesen rögzített limitet meghaladó kitettségek), és
  - g) gyakoroljon felügyeletet az NPL stratégia gyakorlati megvalósítása és a nem teljesítő kitettségek kezelése felett, melynek keretében rendszeresen (legalább negyedévente) tekintse át az NPL stratégiában és a kapcsolódó végrehajtási tervben meghatározott célok és mérföldkövek teljesülését.
35. Pénzügyi csoportok esetében a 34. pont b)-g) alpontja szerinti feladatokat általában az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézet irányítási jogkörrel rendelkező vezető testülete, illetve ügyvezetése látja el. Mátrix-irányítás esetén ettől eltérő megoldások is megvalósulhatnak.
36. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézet valamely vezető beosztású munkatársa kerüljön kijelölésre az NPL stratégiában és a kapcsolódó végrehajtási tervben meghatározott célok teljesülésének főfelelőseként. Pénzügyi csoport esetében a csoportszintű NPL stratégia és kapcsolódó végrehajtási terv teljesülésének főfelelőse is kijelölésre kerül.
37. Az MNB elvárja, hogy a nem teljesítő kitettség csökkentési célkitűzési időszak végéig a hitelintézet 36. pontnak megfelelő módon kijelölt vezetője teljesítményjavaldalmazásának hangsúlyos eleme legyen az NPL stratégiában és a kapcsolódó végrehajtási tervben meghatározott célok teljesülése.

VII. A nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésével összefüggő belső szabályozás alapelvei

38. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézet a hitelkockázat méréséről, kezeléséről és kontrolljáról szóló MNB ajánlás XVII. és XVIII. pontjával összhangban a hitelintézet irányítási jogkörrel rendelkező vezető testülete által jóváhagyott és rendszeresen felülvizsgált, különálló dokumentumként vagy más belső szabályozás részeként belső szabályozásban rögzítse:
- a) a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek a 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet előírásaival összhangban álló, illetve annak figyelembevételével meghatározott fogalmát,
  - b) a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésével kapcsolatos folyamatokat, eljárásokat, feladatokat, szervezeti rendszert, felelősségi, döntési és ellenőrzési jogköröket,
  - c) a nemteljesítés 42. pont szerinti különböző fázisába sorolásának eljárásrendjét és kritériumrendszerét, kitérve az egyes fázisok közötti átjárás kérdéskörére is,
  - d) a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésének a nemteljesítés különböző fázisaiban alkalmazható eszközeit, az egyes eszközök alkalmazásának feltételeit, valamint az egyes eszközök alkalmazásáról való döntéshozatal rendjét (ideértve a döntéselőkészítés során bevonandó más szakterületek meghatározását és a kapcsolódó fedezetértékelési szabályok rögzítését is),
  - e) a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek harmadik fél által történő kezelésének alapelveit, a külső követeléskezelővel való kapcsolattartás módját,
  - f) a nem együttműködő adósok nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségei kezelésének alapelveit³,
  - g) az adósokkal való kommunikáció kereteit⁴,
  - h) a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésével összefüggő nyilvántartás és dokumentáció kereteit,
  - i) a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésével kapcsolatos jelentési rendszert, és
  - j) a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésével összefüggő belső ellenőrzési feladatokat, eljárásokat, rendszereket (folyamatba épített, vezetői ellenőrzési és belső ellenőri).

39. Az MNB elvárja, hogy az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézet a 38. pontban meghatározottakat csoportszinten is rögzítse.

---

³ A fizetési késedelembe esett lakossági jelzáloghitelek helyreállításáról szóló 1/2016. (III. 11.) MNB ajánlásban, valamint az együttesen finanszírozott vállalati adósokkal szembeni követelések megegyezésen alapuló átstrukturálási folyamatáról szóló 6/2017. (V. 30.) MNB ajánlásban foglaltakat is figyelembevéve

⁴ A fizetési késedelembe esett lakossági jelzáloghitelek helyreállításáról szóló 1/2016. (III. 11.) MNB ajánlásban, valamint az együttesen finanszírozott vállalati adósokkal szembeni követelések megegyezésen alapuló átstrukturálási folyamatáról szóló 6/2017. (V. 30.) MNB ajánlásban foglaltakat is figyelembevéve

VIII. A nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésének szervezeti keretei

40. Az MNB elvárja, hogy a nem teljesítő kitettségek kezelését a hitelintézet önálló, az eredeti kockázatot vállaló területektől független szervezeti kereteken belül valósítsa meg. A potenciálisan nem teljesítő kitettségek kezelése az eredeti kockázatot vállaló területtől független, speciális kockázatkezelési kompetenciával rendelkező szervezeti egység bevonásával, a normál üzleti folyamatoktól eltérő, a megnövekedett kockázatokat hatékonyan kezelni képes módszerek alkalmazásával valósuljon meg.
41. A nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelését ellátó szervezeti egységek biztosítják (szükség szerint az érintett kitettségek portfóliószegmensenkénti elkülönült kezelést is lehetővé téve) a nemteljesítés eltérő fázisában (NPL életciklus) lévő kitettségek eltérő szempontok, megközelítés, eszközök és szakértelem alkalmazása mellett – de az eredeti kockázatot vállaló terület tapasztalatainak beépítését is lehetővé téve – történő kezelését. A nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésének egy lehetséges szervezeti megoldását mutatja be az 1. melléklet.
42. Eltérő kezelést indokolnak az NPL életciklus különböző fázisaiba tartozó kitettségek:
- a) a késedelemmel rendelkező, de a 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet szerint nem teljesítőnek még nem tekintendő kitettségek,
  - b) a 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet szerint nem teljesítőnek minősülő kitettségek,
  - c) a jogszabályon alapuló adósságrendezési eljárás alá tartozó kitettségek.

Az a) pontba tartozó kitettségek esetében jellemzően az adóssal való kapcsolatfelvétel, a kialakult helyzet felmérése, az intézmény pozíciójának megerősítése (például pótlólagos fedezet bevonás), valamint a hitelkockázat méréséről, kezeléséről és kontrolljáról szóló MNB ajánlás XVII. fejezete szerinti rövidtávú átstrukturálási intézkedés alkalmazása az elsődleges cél. A b) pontba tartozó kitettségek esetében általában a hitelkockázat méréséről, kezeléséről és kontrolljáról szóló MNB ajánlás XVII. fejezete szerinti hosszútávú átstrukturálási intézkedés előkészítése kap szerepet. A c) pontba tartozó kitettségek esetében életképes átstrukturálási intézkedés az adós pénzügyi helyzete vagy együttműködésének hiánya miatt jellemzően nem alkalmazható.

43. Az MNB elvárása alapján a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésére a hitelintézet olyan szervezeti struktúrát alakít ki, amely figyelembe veszi a nemteljesítéssel érintett portfóliószegmensek sajátosságait (például az egyszerűbb lakossági termékek esetében a nem jelentős időtartamú késedelemmel rendelkező követelések sztenderdizáltabb eljárások mellett kezelhetők, mint az ugyanolyan időtartamú késedelemmel rendelkező vállalati követelések, amelyeknél már ebben a fázisban is az adóssal történő aktív kapcsolattartás válhat szükségessé).

44. Az arányosság 3. pontban megfogalmazott elvét szem előtt tartva célszerű a szervezeten belül elkülönült szervezeti egységek létrehozásával megvalósítani az egyes NPL életciklus fázisokba tartozó kitétségek kezelését. Így például a késedelemmel rendelkező, de nem teljesítő kitétségnek még nem minősített kitétségek kezelhetők azonos szervezeti egység által a már nem teljesítő kitétségnek tekintendő kitétségekkel. Elfogadható továbbá olyan gyakorlat is, hogy a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek kezelése más feladatot is ellátó szervezeti egység keretén belül valósul meg (például a jogszabályon alapuló adósságrendezési eljárás alá tartozó kitétségekkel a jogi szakterület foglalkozik).
45. Bizonyos esetekben átmenetileg (a megfelelő kapacitások kiépítéséig) vagy tartósan (például speciális szakértelmet igénylő portfóliószegmensek esetében) is előfordulhat, hogy a hitelintézet nem alkalmazza a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek elkülönült szervezeti kereteken belül megvalósuló kezelését. Ez esetben elvárt, hogy a hitelintézet megfelelő kontroll mechanizmusokat (például az adós hitelképessége független felülvizsgálatának megkövetelése) alakítson ki a potenciálisan felmerülő érdekkonfliktusok kezelésére.
46. A nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek kezelésére vonatkozó szervezeti keretek meghatározásának kiindulópontja a portfólió szegmentációja az adósok olyan csoportjainak kialakítása érdekében, amelyek esetében a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek kezelése hasonló szempontok és megközelítés mellett, hasonló eszközök alkalmazásával és szakértelem igénybevételével valósulhat meg.
47. A mérlegfőösszeg tekintetében legalább 5 százalékos piaci részesedésű hitelintézet esetében az MNB elvárja továbbá a nem teljesítő kitétségek kezelésével összefüggésben külön bizottság (NPL bizottság) létrehozását is, melynek feladata különösen:
- a) az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület támogatása az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv jóváhagyását és felülvizsgálatát, valamint az MNB 10. és 12. pont szerinti tájékoztatását illetően,
  - b) az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület támogatása az NPL stratégia gyakorlati megvalósítása és a nem teljesítő kitétségek kezelése feletti felügyelési tevékenységében, továbbá
  - c) annak vizsgálata, hogy az NPL stratégia megvalósításához kapcsolódó ösztönzők a 37. pontban foglalt elvárásra és a javadalmazási politikával összefüggő jogszabályi előírásokra tekintettel és a javadalmazási politikáról szóló 3/2017. (II. 9.) MNB ajánlással összhangban kerüljenek kialakításra.
48. Az NPL bizottság tekintetében is elvárt a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről, a pénzügyi szervezetek irányítási és kontroll funkcióiról szóló 5/2016. (VI. 6.) MNB ajánlás (a továbbiakban: 5/2016. (VI. 6.) MNB ajánlás) vállalatirányítási elveinek

szem előtt tartása, ideértve a tagok összetételére, az érdekkonfliktusok kezelésére, a függetlenségre, a kommunikációra és az együttműködésre vonatkozó általános elvárások követését.

49. Elvárt, hogy a hitelintézet vezetése biztosítsa az NPL bizottság számára a feladatai ellátáshoz szükséges információkhoz való hozzáférést.
50. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézet biztosítsa az NPL működési stratégiához kapcsolódó végrehajtási tervben előirányzott, a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek kezelése tekintetében megfelelő speciális szakértelemmel rendelkező humán erőforrások rendelkezésre állását. Ez megvalósulhat házon belüli kapacitások kiépítésével (új munkaerő felvétele, meglévő munkaerő átcsoportosítása a speciális szakértelmet és kompetenciákat célzó képzés biztosításával⁵) vagy külső szakértők (például vagyoneértékelők vagy tanácsadók) igénybevételeével is.
51. Elvárt továbbá, hogy a 36. pontban foglaltakon túlmenően a hitelintézet irányítási jogkörrel rendelkező vezető testülete tagjainak, illetve az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv megvalósításában érintett egyéb vezetőinek javadalmazási rendszere – a javadalmazási politikával összefüggő jogszabályi előírásokra tekintettel és a javadalmazási politikáról szóló 3/2017. (II. 9.) MNB ajánlással összhangban – úgy kerüljön kialakításra, hogy az az NPL stratégia megvalósításához kapcsolódó ösztönzőket is tartalmazzon.
52. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézet biztosítsa az NPL stratégiához kapcsolódó végrehajtási tervben előirányzott technikai erőforrások rendelkezésre állását, amely lehetővé teszi:
- a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek kezelése szempontjából releváns adatokhoz és dokumentumokhoz való, megfelelő időben történő hozzáférést,
  - a nem teljesítő kitétségek kezelésére kialakított rendszer hatékony működtetését és kontrollját, valamint
  - a nem teljesítő kitétségek azonosítását és a hitelintézet nem teljesítő kitétség állományának intézményi szintű és a 21. pont szerinti portfóliószegmensekre lebontott mérését.

IX. A nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek kezelését illető kontroll funkciók

53. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézet az NPL stratégiája és kapcsolódó végrehajtási terve, az NPL stratégiára és a kapcsolódó végrehajtási tervre tekintettel kialakított általános üzleti stratégiája, továbbá a kockázati étvágya érvényre juttatásának biztosítása érdekében a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek kezelése tekintetében is hatékony, az

---

⁵ A teljesítő kitétségekkel foglalkozó ügyfélkapcsolati menedzserekhez képest a nem teljesítő kitétségekkel foglalkozó ügyfélkapcsolati menedzserek számára hangsúlyosabb például a nehéz ügyfelekkel való kommunikálás technikáinak elsajátítása, az NPL stratégia és működési terv, valamint a nem teljesítő kitétségek kezelésére igénybe vehető eszközök mélyrehatóbb ismerete.

5/2016. (VI. 6.) MNB ajánlás általános elvárásaival összhangban álló belső kontroll rendszert alakítson ki és működtessen.

54. Az MNB elvárása szerint az első védelmi vonal szerepét a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésében is a tevékenységet illetően kialakított, szabályozott és működtetett folyamatok, eljárások és rendszerek biztosítják.
55. Elvárt, hogy a hitelintézet kockázati kontroll funkciója:
- a) aktívan kapcsolódjon be a hitelintézet NPL stratégiájának és kapcsolódó végrehajtási tervének, valamint a kapcsolódó belső politikák meghatározásába,
  - b) folyamatosan kísérje figyelemmel és mérje a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésével kapcsolatos kockázatokat, azoknak a hitelintézet tőkehelyzetére gyakorolt esetleges hatását,
  - c) rendszeresen, a nem teljesítő kitettség csökkentési célkitűzési időszak végéig negyedévente értékelje a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésének gyakorlatát, a kialakított folyamatok, eljárások, rendszerek összessége és egyes elemei (például korai jelzőrendszer) tekintetében egyaránt, továbbá a meghatározott célok és mérföldkövek teljesülését,
  - d) gyakoroljon minőségbiztosítási szerepet a nem teljesítő kitettségek folyamatos figyelemmel kísérését, nyilvántartását, külső és belső jelentését illetően, továbbá a kapcsolódó átstrukturálási intézkedések alkalmazását, értékvesztés elszámolást és fedezet értékelést illetően, és
  - e) a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelése hatékonyságának javítása, vagy az esetlegesen észlelt hiányosságok megszüntetése érdekében javasolt lépésekről tájékoztassa a hitelintézet vezetését.
56. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézet az NPL stratégiából és a kapcsolódó végrehajtási tervből levezetett kulcs értékelési mutató rendszert alakítson ki és alkalmazzon a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelése eredményességének nyomon követésére.
57. Elvárt, hogy a kulcs értékelési mutató rendszer a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségekkel kapcsolatos általános mérőszámok (nem teljesítő kitettségek állománya és aránya, azok változásai, migrációs mátrixok, a nem teljesítő kitettségek fedezettsége, értékvesztés és veszteség adatok, stb.) mellett az NPL életciklus legalább a 42. pont szerinti egyes fázisaira, illetve a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésével összefüggő egyes tevékenységekre (például átstrukturálás) lebontva is lehetővé tegye az elérendő célok figyelemmel kísérését.
58. Elvárt, hogy a kulcs értékelési mutatók alakulására vonatkozó információk kerüljenek visszacsatolásra az üzleti területek felé, továbbá, hogy azok az értékvesztés elszámolás információs bázisába is beépítésre kerüljenek.

59. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézet a megfelelőségi kockázatok azonosítása és elemzése során fordítson kiemelt figyelmet a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek kezelésével összefüggő kérdésekre, továbbá, hogy a megfelelőség biztosítási funkció kísérelje figyelemmel a nem teljesítő kitétségek kezelésével kapcsolatos külső és belső szabályozók be nem tartása következtében esetlegesen keletkező jogi kockázatot, felügyeleti vagy egyéb hatósági szankció, jelentős pénzügyi veszteség, vagy hírnévromlás kockázatát is.
60. Elvárt, hogy a hitelintézet belső ellenőrzésének feladatai között is kapjon kiemelt figyelmet a nem teljesítő kitétségek kezelésének témaköre.
61. A hitelintézetnél a nem teljesítő kitétség csökkentési célkitűzési időszak végéig elvárt, hogy a kockázat alapú belső ellenőrzést megalapozó kockázatelemzésben a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek kezelése kiemelt tényezőként kerüljön figyelembevételre, továbbá, hogy a belső ellenőrzés évente vizsgálja az NPL stratégia és a kapcsolódó végrehajtási terv megvalósításának folyamatát.
62. Pénzügyi csoport esetében a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitétségek kezelését illető kontroll funkciók működtetése tekintetében szintén többféle szervezeti megoldás, illetve munkamegosztás elfogadható.

X. Záró rendelkezések

63. Az ajánlás a 2013. évi CXXXIX. tv. 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.
64. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.
65. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy vonatkozó szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.
66. Az MNB az ajánlás alkalmazását 2018. július 1-jétől várja el az érintett pénzügyi

szervezetektől.

67. Az MNB az ajánlás szerinti NPL stratégia és az annak gyakorlati megvalósítását célzó végrehajtási terv kidolgozását elsőként 2019 első negyedévének végéig várja el az érintett pénzügyi szervezetektől.

Dr. Matolcsy György sk.
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

Példa a nem teljesítő vagy potenciálisan azzá váló kitettségek kezelésének szervezeti keretére

NPL szervezeti egység	Lakossági ügyfelek	Vállalati ügyfelek	Kapcsolati menedzser
	Intenzív hitelkockázat kezelés		
	3 millió forintot meghaladó kitettség 2 figyelmeztetés a késedelemről	15 millió forintot meghaladó kitettség érték Korai jelzőrendszerben figyelmeztető jelzés	
	Átstrukturálás		
	Összetett lakossági kitettségek	50 millió forintot meghaladó kitettség érték Egyedi értékvesztés elszámolás	
	Jogszabályon alapuló adósságrendezési eljárás		
Sikertelen átstrukturálás	Sikertelen megegyezésen alapuló átstrukturálás		

Az NPL stratégia mennyiségi célkitűzéseinek bemutatása

Sorszám	Megnevezés	Aktuális Például: T=2018. december 31.	Előrejelzés				
			T+1	T+2	T+3	T+4	T+5
1	Nem teljesítő kitettségek bruttó könyv szerinti értéke (mérlegen kívüli kitettség esetében névértéke)						
2	ebből 90 napon túli késedelemmel rendelkező kitettség						
3	ebből 90 napon belül késedelmes vagy nem késedelmes, de nem valószínű, hogy fizet						
4	A nem teljesítő kitettségek nettó értéke [bruttó könyv szerinti érték/névérték csökkentve az értékvesztés, magyar számvitel esetében az értékelési különbözet, IFRS esetében a hitelkockázat változásából származó negatív valós érték változás és a céltartalék összegével]						
5	ebből 90 napon túli késedelemmel rendelkező kitettség						
6	ebből 90 napon belül késedelmes vagy nem késedelmes, de nem valószínű, hogy fizet						
7	Teljesítő és nem teljesítő kitettségek összesen (bruttó)						
8=1/7	Nem teljesítő kitettség arány (bruttó könyv szerinti értéken számolva)						
9=2/7	90 napon túli késedelemmel rendelkező kitettségek aránya						
10=3/7	90 napon belül késedelmes vagy nem késedelmes, de nem valószínű, hogy fizet kitettségek aránya						
11=12+19	Nem teljesítő kitettségek bruttó könyv szerinti értékének növekedése						
12=13+16	Nem teljesítő kitettségek keletkezése és megszűnése (+/-)						
13=14+15	Teljesítőből nemteljesítő (+)						
14	ebből nem átstrukturált teljesítőből nemteljesítő						
15	ebből átstrukturált teljesítőből nemteljesítő						
16=17+18	Nemteljesítőből teljesítő (-)						
17	ebből nemteljesítőből nem átstrukturált teljesítő						
18	ebből nemteljesítőből átstrukturált teljesítő						

19=20+29	Nem teljesítő kitettség csökkenés/növekedés						
20=21+22+23+24+25+26+27+28	A nem teljesítő kitettségek kimutatott értékének csökkenése (-)						
21	Készpénz befolyás						
22	Nem teljesítő kitettségek eladása (bruttó)						
23	Leírások						
24	Biztosíték érvényesítés						
25	Végrehajtás						
26	Adósság-tőke csere ügylet						
27	Lényeges kockázati transzfer						
28	Egyéb						
29=30+31+32+33	A nem teljesítő kitettségek kimutatott értékének növekedése (+)						
30	Követelés vásárlás						
31	Az adós számára nyújtott további finanszírozás						
32	Kamat tőkésítés						
33	Egyéb						
34=35+38+39+40	A nem teljesítő kitettségekből származó készpénz befolyás						
35=36+37	A nem teljesítő kitettségek beszédéséből származó készpénz befolyás						
36	ebből tőke						
37	ebből kamat						
38	A nem teljesítő kitettségek felmondásából származó készpénz befolyás						
39	A nem teljesítő kitettségek eladásából származó készpénz befolyás						
40	Egyéb készpénz befolyás						
41=42+43+44	Veszteség elszámolás						
42	Értékvesztés terhére						
43	Tőke terhére						
44	Adóhatás						
45	Az NPL stratégia becsült CET 1 tőke hatása						
46	Az NPL stratégia becsült RWA hatása						
47=48+49	Átstrukturált követelések bruttó könyv szerinti értéke						

48	ebből teljesítő átstrukturált követelés						
49	ebből nem teljesítő átstrukturált követelés						
50	Külső követeléskezelőnek átadott nem teljesítő követelések bruttó könyv szerinti értéke						
51	Felmondott követelések bruttó könyv szerinti értéke						
52	Jogszályon alapuló adósságrendezési eljárás alá tartozó követelések bruttó könyv szerinti értéke						